

"...Словенот Георгија Кастриот, кој како усвитен метеор, во полн сјај блесна на историската сцена, со својот морал, со своите воени способности, со својата чудесна храброст, која изгледа баснословна, му припаѓа на бесмртниот ред на Плутарховите великани, но со верба во срцето и со христијански ореол околу главата...".
Како и што очекувавме - во ниту едно авторско или анонимно дело, во ниту еден пишан архивски документ, не сретнавме податок со кој може да се идентификува гегскиот, односно тосканскиот елемент. Буквално во ниту еден пишан извор и документ.

Пишува:
д-р Петар ПОПОВСКИ

NE BIL NITU GEG, NI TUKU ^ I STOKRVEN M

Кралот Георгија Кастриот, како прославен херој и витез на сите времиња, но и како втор Александар Македонски, е славен во делата на голем број видни научни работници, историчари, писатели, есеисти, лингвисти и патописци. Само дваесеттина години по неговата природна смрт, биле напишани повеќе од 200 студии, на четириесетина јазици. Познатиот француски историчар Камиле Паганел уште пред едно ипол век напишал: "...Светот не родил друг јунак како Словенот од Македонија, Георгија Кастриот. Овој витез, смел и цврст, но благоречив, дружељубив и благороден државник, му покажа на светот дека во неговите жили тече крвта на неговиот брат од антиката, на Александар Велики, чиј ген ги наследи сите негови особености, дури и методот на водење на војните, што се потврди и во жестоките и крвави битки со Турците...! Не без причина славниот Мурат II го нарече втор Александар Македонски. Иако негов крвен противник, го признаваше, ценеше, се восхитуваше на неговите воени подвизи и посакуваше да биде на чело на неговата императорска армија...!"

Вакви и слични искажувања за Георгија Кастриот во огромната историска литература има многу. За да можат да се опишат сите тие бисери би ни бил потребен еден том. Во оваа пригода ќе го наведеме само искажувањето на познатиот германски историчар од XIX век, Јулиус Писко. Еве, како тој го опишува Георгија: "...Словенот Георгија Кастриот, кој како усвитен метеор, во полн сјај блесна на историската сцена, со својот морал, со своите воени способ-

ности, со својата чудесна храброст, која изгледа баснословна, му припаѓа на бесмртниот ред на Плутарховите великани, но со верба во срцето и со христијански ореол околу главата. Едвај може да се поверува дека еден човек, кој под своја команда никогаш немал повеќе од неколку илјади луѓе, можел 24 години да им се спротивставува победоносно на огромните турски војски, кои често ја преминувале бројката од десет и повеќе пати. Цела Европа треперела пред незадржливиот воинствен поход на отоманските калифи, а само во еден спореден агол од земјата биле разбивани и осуетувани тие огромни војски пред железната волја на еден човек, кој само со еден поглед ги претворал своите војници во херои. Извонредните стратегиски борби на Георгија Кастриот, неговата освојувачка красноречивост, неговата привлечност, го поставуваат меѓу најзабележливите херои во сите историски епохи...!" Ова само како сегмент од едно документарно досие и сведоштво за херојскиот лик на Георгија, кое на султанот Мурат II му дало повод да го нарече **Искендер (Александар)**, односно **втор Александар Македонски**.

Во наведените цитати, како што може да се забележи, како нитка провејува и еден многу важен, би рекле, круцијален податок, дека **кралот Георгија Кастриот бил Словен од македонско по-**

текло. Тоа значи дека не бил Гег (Мирдит, Курд, Арнаутин), како што се обидуваат да докажат некои гегски квази-историчари од типот на Невзат Бејта, туку чистокрвен Македонец - Мијак. Тоа не е случај само со делата на спомнатите историчари, туку и кај сите други биографи на Георгија Кастриот, без исклучок. Имено, во историската наука научно е докажано и потврдено дека јунакот на сите времиња, Георгија Кастриот - Искендер (Александар), имал македонско словенско потекло, дека името на неговиот род **Кастриот** претставува апелатив на името на Пелазгиската, односно на Мионската (Мијачката) племенска етничка група **Кастрати**, кои во науката се сметаат за први жители на Балканот. Токму тие, Мионите (Мијациите - Кастратите), според латинските извори, биле лоцирани од Централна Црна Гора на север, до Пелопонез и градот Солун на југ. Во сите градови Георгија имал свои "**словенски канцеларии**", кои егзистирале уште од времето на неговиот прапрадедо, Бранислав Кастриот (Бранила 1272-1336) и на неговиот соплеменик, Мијакот - Карло Топија (1358-1388). Уште дедо му Никола Кастриот, заедно со Карло Топија, на Матските-арванитски простори "**ковале монети со словенски натписи**" и дека, според историчарот Дукелиер, "**во целиот среден век на историската сцена на просторите на Матија (Албанија) на големо дејствувале моќни сло-**

венски државни творби". Тоа се историски факти кои со ништо не можат да се оспорат или побијат.

При нашите обемни научни истражувања поврзани за животот и за делото на Георгија Кастриот, успеавме да ги погледнеме речиси сите пишани извори - наративни и епиграфски, сите научни трудови, кои се однесуваат на оваа легендарна личност, дури и гегските преписи, повеќе од 300 научни трудови, и над 560 пишани архивски документи, кои се наоѓаат во државните архиви на Дубровник, Венеција, Милано, Ватикан, Арагон, Неапол, Париз и Виена, со кои Кралството на Георгија Кастриот одржувало дипломатски врски. Како и што очекувавме - во ниту едно авторско или анонимно дело, во ниту еден пишан архивски документ, не срет-

- Грците, кои поради омразата кон "варваринот" Александар Македонски, засекогаш сакале да се погребат името Македонија и Македонци. Значи, не биле Геги (Мирдити, Курди, Арнаути) и Тоски (Шиптари), туку Словени. И уште еден многу важен податок. Според Барлет, но и според документите во државните архиви на Дубровник, Венеција, Милано, Ватикан, Арагон и Неапол, државата на овој прославен македонски витез и државник, носела назив **Кралство Епир и Македонија (Regno Epiro et Macedonia)**, а се титулирал како **Крал на Епир и Македонија**. Значи, не **Албанија**, односно **Шипнија - Скипенја**, туку **Епир и Македонија**. Во ниту еден изворен пишан документ од времето на Георгија Кастриот, дури и неколку столетија по него, во официјалните документи таа територија не била именувана како **Албанија** или **Шипнија**. Турците, пак, освен со името **Александрија** во хрониките од тој период често ја нарекувале и како **Јованова земја**, по името на прапрадедото на Георгија - Јован (Иоан) Кастриот, кој бил сопственик на таа земја. Тие податоци доволно јасно говорат за македонскиот словенски карактер на таа територија во минатото.

Во прилог на овој факт своевидно сведоштво претставува и печатот на современикот на Георгија Кастриот, на грофот Александар Дукљанин, кој денес се чува во Народниот музеј во Копенхаген, Данска. Имено, на печатот стои натпис: **"Арв.-Серб. Бугари. Александро. Елесо"**. Ако направиме анализа на натписот на печатот, се добива следново објаснување: **Арванија-Србија, Бугари** (односно **Македонци**). **Александар. Елесо**. Последниот назив е напишан на латински јазик, а го означува градот **Леска**, денешен **Леш**, или, можеби, местото **Велес**, во Дукљанскиот (Дукагинскиот) предел, во кое, по сè изгледа, се наоѓало седиштето на властелинската грофовија на Дукљаните. Тоа значи дека неговата властелинска територија се протегала, на дел од Арванија и на дел од Србија, дека населението го сочинувале Бугари, како што Ромеите - Елините, односно Византијците тенденциозно ги нарекувале Македонците, потоа дека станува збор за грофот Александар Дукљанин и дека неговото седиште се наоѓало во местото **Леска (лат. Елесо)** или евентуално во местото **Велес**, во истиот предел. Изнесените податоци се од особено значење за историјата на Македонија и македонскиот народ, со кои на автентичен, документарен начин се посведочува македонскиот словенски карактер на денешна Северна Албанија и на дел од Србија до Призрен, во средните векови.

(продолжува)

TU TOSKA, AKEDONES

навме податок со кој може да се идентификува гегскиот, односно тосканскиот елемент. Буквално во ниту еден пишан извор и документ. Тоа е сосема разбирливо, зашто во времето на Георгија Кастриот, ниту Гегите (Мирдитите-Курдите-Арнаутите), ниту Тоските (Шиптарите), не биле присутни на Матските (албанските) простори. Дека е тоа така сведочат три крунски документи: **"Дечанските листови"** од 1376 година, **"Скадарскиот катастих"** од 1416 година и **"Турските пописни дефтери"** од 1563/64 и од 1683/84 година. Во тие пописни книги, во кои се попишани имињата на селата, градовите и на жителите - даночни обврзници, на просторите на Матија, денешна Албанија, во спомнатите историски периоди нив ги нема, едноставно не постојат, не существуютваат на тие простори. **Во тие документи фигура, суштествува, само и исклучително, македонскиот словенски елемент.** Топографската номенклатура во тие стари пишани извори е чисто македонска, односно старомакедонска, што зборува за старинското присуство на Македонецот на тие простори. Несомнено, факти и сведоштва кои, исто така, со ништо не можат да се оспорат и да се побијат. Во пишаните историски извори тие имаат траен и неизбришлив белег и печат, кој засекогаш ќе потсетува дека на денешните албански простори, како што вели германскиот историчар Јохан Георге Хан, **"македонскиот словенски елемент**

бил присутен од најстари времиња". Овој најдобар познавач на приликите во Албанија на едно место во своите познати **"Албански студии"** вели: **"...Гегите многу добро знаат дека во селата и во градовите во кои тие денес живеат, пред нив порано живеело домородно словенско население"**. Факт за кој не е потребен никаков друг дополнителен коментар.

Македонското словенско потекло на Георгија Кастриот, чија држава се протегала од горното течение на реката Дрим, од градот Кукус (денес Кукс, Кукес) на север, до градот Јанина на југ и од градовите Леска (денес Леш), Дрча (денес Драч, Дуруз), Валона и Канина на запад, до Полог и Скопје на исток, го посведочува и неговиот прв биограф и современик, бискупот Марин Барлет, кој во тоа време служел во Скадар. Во неговата петтомна книга за Георгија Кастриот, печатена само 26 години по неговата смрт (1494), соопштува дека неговото кралство го населувале **Трибали**, односно **Бугари**, како што во раниот и подоцнежниот среден век тенденциозно биле нарекувани Македонците, наметнато од страна на Ромеите - Елините